

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiin, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicaji nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sinodul archidieceșan.

Sedința (IX) 13 Aprile
(Urmare.)

Dep. D. Manole. Regulamentul, ce voim al aduce, e mai mult o dispozițiune provisorică, și ca atare va ave a se modifica pe basa esperințelor ce se vor câștiga după ce va fi pus în lucrare. Propun a se primi proiectul prezentat atât în general cât și în special.

Dep. Dr. N. Pop. Pentru orientare ar fi doară bine se espun modificările propuse de comisiune căci acestea privesc regulamentul în general. După discutarea asupra modificărilor propuse, se poate enunța sinodul de e aplecat sau nu a primi proiectul prezentat spre desbatere specială.

Modificări esențiale propune comisiunea numai singur două.

În ceea ce privește titlul proiectului prezentat: „Normativ școlariu pentru archidieceșana română orientală-ortodocsă a Transilvaniei” se schimbă cu: „Regulament pentru școalele populare din archidieceșana română greco-orientală a Transilvaniei”.

Dep. A. Trombiș. În elaboratul vechiu a fost „Proiect de regulament” ceea ce în cel nou s'a întocmit cu „Normativ” și nu fără motiv. Noi nu sîntem destul de scrupuloși în nomenclatura de care ne folosim în trebuințele noastre. Cuvântul „Normativ” îndigetează, precum se și cuvine că operatul acesta e întregirea unor lipse constatate într'un alt regulament ajuns la valoare de lege. Deci operatul de față nu poate purta tot aceea numire care o are basa pe care s'a făcut. Din motivul acesta și din considerarea de a nu se confunda operatul de față cu regulamentul adus de congres s'a înlocuit numirea: „Proiect de Regulament” cu „Proiect de Normativ”.

Cuvântul „școlariu” vîd și eu că nu corespunde, și, în ceea ce privește schimbarea lui me conformez propunerii comisiunei.

Presidiul: Numirea „Normativ” e mai acomodată. Noi nu facem un regulament de sine, ci dăm mai mult o instrucțiune s'au manuducere organelor noastre: cum au a executa un regulament general. Să se dică deci: „Normativ pentru școalele populare din archidieceșana română greco-orientală a Transilvaniei”.

Dep. N. Popea: Eu sînt absolut pentru numirea: „ortodocsă română” și aceasta pentru natura științifică a lucrului și fiind-că și statutul organic încă poartă numirea aceasta. Biserica din România s'a folosit și se folosește tot de numirea aceasta, noi firesc ne-am abătut dela ea, scim însă cu toții cauza, de ce? Statutul organic a rehabilitat earăși numirea gennuină: Statutul organic al bisericii ortodocse române din Transilvania.. (întrerupere.. propunerea comisiunei e formulată în terminii folosiți și în statutul organic.) Aceasta nu se poate, Domnilor, Ve rog se consultați statutul organic în textul original, în

edițiunea cea vechie, și veți vedea că am drept.

Dep. Dr. Pop: Comisiunea a avut în vedere numirea din statutul organic în edițiunea cea nouă.

Se primesc ca proiectul prezentat se poarte titlul: „Normativ pentru școalele din archidieceșana ortodocsă-română a Transilvaniei”.

A doua schimbare ar fi a se induce la pag. 10 §. 67 a proiectului, modificându-se pasagiul: „Pentru un concediu de 3 zile ajunge a se face o simplă arătare la comitet sau la director; pentru concedii până la 14 zile se cere conclud formal al comitetului parochial, care va dispune și pentru suplinirea celui concediat s'au prin colegii săi, s'au pe altă cale” în pasagiul: „Pentru casuri de urgență poate da directorul local concedii de 5 zile”.

Se primesc modificarea propusă.

O altă modificare propune comisiunea la pag. 24 a proiectului. Din §. 94 dela locul citat se susține numai cele 3 șiruri dela început: „Toate școalele confesionale din archidieceșana stau sub jurisdicțiunea și inspecțiunea comisiunii archidieceșane, respective a sinodului archidieceșan. Restul din §. numit cuprinde un material heterogen căci tractează despre agendele senatului școlariu și în special a referentului școlar, ceea ce se ține de afacerile interne ale consistoriului, și de aceea se remănă afară. Se primesc.

Dep. P. Nemeș: După ce am primit modificările ce ni lea propus comisiunea în ceea ce privește proiectul în general ar trebui acum se intrăm în desbatere specială. Eu aș fi de altă părere. Am parcurs și eu tot proiectul. Încât sînt competent a reflecta asupra lui mărturisesc că l'am aflat cu dispozițiunile tuturor legilor atât a statutului cât și cu regulamentul nostru congresual în genere în cea mai esactă conformitate, și de un proiect, care numai va pute îmbunătăți starea noastră școlară. Și ca se scurtăm desbaterile de o parte, ear de altă parte avînd în vedere că toate lacunele nu le vom pute evita de am fi cât de scrupuloși în desbatere, fiindcă nu e pus încă în prăcă și nu putem ști toate părțile ce ar fi de a se modifica: aș fi de părere se primim proiectul pelângă modificările propuse de comisiune en bloc.

Dep. Dr. Petcu: S'îl primim așa pe cum e aci pe anul 1882—1883 avînd atunci a se face eventualele modificări, cari se vor arăta necesare.

Dep. Dr. Pop: Consistoriul archidieceșan e imputernicit a face schimbări arătându-se necesitate. §. 121 din proiectul prezent prevede eventualitatea aceasta: „Planul de învățământ se poate schimba reclamînd trebuința din când în când prin consistoriul archidieceșan, avînd a aduce aceste schimbări spre ulterioară aprobare înaintea sinodului.”

Dep. Dr. Barcianu: Pentru de a pute face toate schimbările de

lipsă va trebui să fie pus proiectul de față vre o 5—10 ani în lucrare. Numai atunci se vor arăta lacunele ce vor fi de a se delătura. Dacă totuși îmi permit a propune și eu unele modificări o fac mai mult din punct de vedere a pedagogiei moderne §. 86, în care e vorba de salariile învățătoresci să se modifice în §. resp. din regulamentul cel vechiu; ear cele dișe în §§. premergători despre învățători să se dică și despre învățătoare. În capitlul: „Autoritățile școlare” să se adaugă la punctul 1. În comitet se pot admite și unul sau doi învățători cu vot consultativ. Aceasta ar fi chie-mată a susține armonia între organele administrative. La §. 90 să se ficeze ca oarele de instrucțiune pe săptămână pentru fie care învățător să fie 30. Și în fine să se adauge la p. 28 unde e vorba de „exercițiile intuitive” că acestea nu formează un obiect separat.

Dep. Z. Boiu (la regulament.) Noi vorbim, precum vîd, și în desbatere specială, fără a se fi decis ca se intrăm în o astfel de desbatere. Sînt de părere să percurgem §. de §. de a rëndul, ca să poată veni fie care cu modificările, ce le află de lipsă.

sentat pe lîngă modificările propuse de comisiune pe un an, atunci se vor pute face modificări.

Dep. Sim. Popescu. A primi un regulament ca acesta pe un an numai n'are părăche în lume, și se poate întempla numai la noi. Ne costă poate o oară și l'am parcurs întreg, dînd fie căruia ocaziune ași face reflecșiunile sale. Să nu ne legăm mîinile prin o enunțare pripită ci se observăm modalitatea propusă de d. dep. Z. Boiu.

Punîndu-se cestiunea la vot: se primesc Normativul prezentat en bloc pe lîngă modificările propuse de comisiunea școlară.

Presidiul. În privința stilistică ar fi a se face unele modificări. „Un” și „O” (ein și eine din limba germană) cari vîd că ocură atât de des să se lase afară unde sînt superflue.

Cartea intitulată: „Elemente din istoria naturală” de Dr. D. P. Barcian înaintată sinodului spre aprobare să recomanda din partea comisiunei atât după forma cât și după cuprinsul ei spre a fi introdusă ca manual în toate școalele populare din archidieceșana. Să primesc propunerea comisiunei cu aceea, că cartea așternută sinodului spre aprobare se admite în școalele populare.

Urmează propunerea făcută de dep. Dr. Pop. a se primi în cursul clerical din seminariul Andreian și tinerii cari au absolvat școalele comerciale din Brașov.

Școalele comerciale oferă între alte o cultură generală așa încât absolvenții se pot pune pe aceeași treaptă cu gimnasiștii din clasa a VII. în ceea ce privește pregătirea. Pe basa dispozițiunilor aduse de sinod se pot primi la cursul clerical și tineri cari au absolvat numai 6 clase gimnasiale, deci ar fi numai conform cu acestea dispozițiuni primirea absolvenților de 3 clase comerciale. Din motivul ace-

sta recomandă comisiunea propunerea dep. Dr. Pop.

Dep. T. Gheaja. Canoanele prescriu ca cei ce vor se fie preoți să aibă chemarea spre preoție. Tinerii cari cercetează școalele comerciale se dedau mai mult cu lucruri de speculă, căci aceasta e chemarea acestor școale. În școalele comerciale nu se propun limbile clasice. Dela tinerii cari vin la teologie se cere a ști limba latină și cea greacă, căci în acestea sînt scrise cele mai multe isvoară a le științei teologice. Sum în contra propunerii comisiunei.

Dep. Dr. Pușcariu. D. Antevorbitoriu merge fără îndoială prea departe, când însinue la nesce tineri pe bancele școlii simțul de speculă. N'ar strica de alt cum dacă și oamenii noștri ar fi ceva mai versați în speculă căci aceasta le-ar asigura o stare materială mai mulțămitoare dela care depinde pe cum scim, în mare parte și înaintarea științei. Fiind că propunerea comisiunei nu stă în contradicere nici cu unul din regulamentele noastre în materia aceasta sînt pentru primirea ei.

Dep. N. Gaetan: Propunerea comisiunei nu o vîd din gestul motișcoalele comerciale ar fi în general cam tot ceea ce se câștigă în gimnasilor. Prin primirea acestei propuneri am straforma dispozițiunile regulamentului, cari țintesc ca cu timpul să se primească la teologie numai acei tineri cari au absolvat gimnasilor și au făcut esamenul de maturitate. Prin provisiunea propusă de comisiune am face în privința aceasta un pas înapoi și nu înainte.

Dep. Z. Boiu: În regulamentul seminarial se prevede că pot fi primii la teologie și tineri cari absolvează clasele reale, n'ăși pricepe de ce se nu se primească acum și tineri cari absolvează școalele comerciale cu atât mai vîrtos că în școalele comerciale se primesc numai acei tineri, cari au absolvat 4 clase gimnasiale. Necunoascerea limbilor clasice e o mîncitate comună și absolvenților de clasele reale. Ceea ce privește vocațiunea tinerilor e admis că un tînăr de 15—16 ani nu-și poate judeca vocațiunea sa și așa mulți cercetează școalele comerciale fără de a ave chemarea spre cariera pentru care se pregătesc. Sînt pentru propunerea comisiunei.

Dep. P. Cosma: Sînt contra propunerii comisiunei, căci sînt convins că numai acei tineri vor veni de la școalele comerciale la teologie, cari sînt mai slabi și că atari n'au și nu pot ave speranță a face carieră pe terenul acela. Dacă am face provisiunea propusă de comisiune am crea un loc de mîntuînță pentru cei slabi ceea ce n'ar redica vađa preoției noastre.

Punîndu-se cestiunea la vot se primesc propunerea comisiunei.

Urmează la ordinea zilei raportul comisiunei bisericesci, cu privire la însărcinarea primită de a cerceta cu de amînunț actele privitoare la comuna Secătură.

După cât se poate judeca starea lucrului din acte rezultă că în prima linie poartă vina la trecerile efectuate preotul din Secătura. Vina la cele ce s'a întâmplat sub decursul timpului zace în negligența consistoriului care n'a făcut la timp pașii necesari față de protopresbiterul, care încă se vede a fi interesat în cauză. La însărcinarea primită din partea sinodului consistoriul n'a satisfăcut precum s'ar fi convenit. Să se ia deci spre știință neplăcută starea lucrului cu Secătura și să se însărcineze de nou consistoriul.

- a) să cerceteze: câte familii a mai rămas în religia strămosească?
- b) după ce se va constata, că sunt încă familii greco-orientale să se facă pașii necesari cu privire la recăștigarea realităților pierdute;
- c) pentru retranscrierea realităților să se întenteze fără amânare proces de proprietate;
- d) în contra preotului Buzura și a preotului concernent să se introducă cercetare disciplinară. (Va urma.)

Revista politică.

Sibiu, în 30 Aprilie

Crisa în ministeriul comun de finanțe se tragă mai mult decât se aștepta. După ce s'a scris de candidatura lui Coronini și Lud. Tisza cu intercisiunea provisorului lui Orczy opiniunea publică a revenit asupra lui Szlavy. S'a susținut de unele ziare că acesta este aplecător și retrage demisiunea, dacă se vor accepta vederile lui după care în viitoriu să se administreze provinciile ocupate. „P. Ll.” crede că în cercurile normative își vor da toată silința se înduplece pe Szlavy la reprimirea postului său; nu crede însă că îl vor pute îndupleca, de oare ce nu este vorba de niscari dispozițiuni personale, ci de interesele naționale și de așezarea cunoaște.

„Wehr Ztg” din Viena mai în zilele din urmă pleda într'un articol în sensul articolului diarului „Vaterland”, amintit și de noi, pentru militarizarea provinciilor ocupate.

O telegramă dela Budapesta, publicată în „D. Ztg.” de ieri spune că Szlavy a declarat în modul cel mai hotărât toate scirile despre rămânerea sa în postul de ministru comun de finanțe de sciri neadevurate, adăugând că în zilele cele mai de aproape va fi în pozițiune de a transpune conducerea ministeriului comun de finanțe următorului său.

Într'aceea rescoala din provinciile ocupate urmează mai departe. Buletinele oficiale, ce e drept, spun numai de cete mici de insurgenți cel mult de câte 100 de oameni. Cete mai mari se grămădesc numai spre meadă-noapte de Zelena Gora între Tientista și Trescovaf-Planina. Buletinele adaugă că s'au luat măsuri. De o suprimare definitivă înse se pare că încă e departe de a pute fi vorba.

Cestiunea dunăreană devine tot mai interesantă. În senatul României a răspuns ministrul de externe Stătescu la interpelațiunea senatorului Grădișteanu, cari sunt vederile guvernului în privința proiectului Barrère. Țeara scie că guvernul consideră poliția fluvială încopiată de dreptul de suveranitate teritorială. Principiul acesta este confirmat prin mesagiul regal dela 15 Noemvre și guvernul a pus toate silințele ca puterile să recunoască României dreptul exclusiv de a executa regulamentele navigațiunei pe teritoriul român, rămânând Europei dreptul de supraveghiere. Ceea ce privește proiectul lui Barrère, ministrul recunoaște, că este un progres față cu *avant-proiectul* austro-unguresc acela însă nu învoalvă nici o deose-

bire în privința competenței comisiunei celei nouă, pe care și proiectul lui Barrère voiesce să o institue. Proiectul acesta e așa dară în punctul acesta în contradicere cu principiul *esențial* al programei guvernului român, de unde urmează, că guvernul român în redacțiunea de acum nu poate accepta proiectul. Guvernul crede însă că dacă comisiunea dunăreană va modifica proiectul Barrère astfel ca să se respecte suveranitatea staturilor Țermurene, îl va pute accepta de basă pentru o înțelegere comună. Fără astfelu de modificări esențiale România nu l poate primi.

Grădișteanu e de convingerea că dacă guvernul va lua de basă la apărarea intereselor române proiectul lui Barrère, se va pune pe un teren, unde țeara nu i va pute urma. El dorește ca proiectul să se delature și comisiunea dunăreană din Galați se revină asupra cestiunei din articolul LV al tratatului din Berlin, basat pe propunerea bar. Haymerle.

La cererea capului opozițiunei L. Catargiu, ca mai întâiu senatul se cunoască fazele diplomatice prin care au trecut cestiunea, senatul trece în ședință secretă.

„P. Ll.” dela 10 Maiu n. este foarte agitat din cauza cestiunei dunărene și varsă foc asupra României, „rivala monarhiei noastre” care împedecă „misiunea culturală a Austro-Ungariei”. Foaia oficioasă ungurească închee cu amenințarea „că calea misiunei orientale a Austro-Ungariei duce peste București”. „Fadaieful” austro-ungar însă ni se pare că nu e suferat atât pe renitența „vătafului de dorobanți (Dorobantzen-Hauptling, dice „luminată” foaie) din București”, ci se vede că miroasă ce-va dela Viena ce nu îi place, dar n'are curajul a o spune pe față. Pentru că mereu face imputări celor dela Viena că prea se „arăta” în România, ca mai curând sau mai târziu vor trebui să urmeze. Aceasta nui place lui „P. Ll.” nici decum. Causa, cum am dis se feresce a o spune. Nici noi nu o scim. Dar vedem în „Timpul” din București într'un articol de fond discutându-se o modalitate care ar pute împăca pe cei din România, adică, dacă s'ar modifica situațiunea politică a Românilor din Transilvania și Ungaria, în cadrul statului cum este. „Timpul” dice ca celor dela Viena le-ar zimbă perspectivă, dar se opun cei din Ungaria. Nu cumva aceasta e buba ce doare pe „P. Ll.”?

Comisiunea dunăreană și-a început în 10 Maiu n. activitatea. Mai întâiu comisiunea se ocupă cu afaceri curente. Proiectul lui Barrère, se dice că e rezervat pentru mai târziu. Este remarcabil că ziarele din Viena susțin că „din partea românească” se răspândește scirea, că una dintre puterile cele mari are de gând a propune privitoriu la proiectul lui Barrère și la comisiunea mixtă amânarea și adică astfelu, ca acela să se pună la ordinea zilei numai după ce se va decide, dacă comisiunea dunăreană are să existe și mai departe. Ziarele vieneze presupun că Rusia ar fi puterea care voiesce să se arate binevoitoare partidei naționale din România. Poate că într'o privință au dreptate ziarele vieneze, de oare ce o telegramă de ieri spune că „Journal de St. Petersburg” susține că proiectul Barrère schimbă arangiamentele internaționale și puterile trebuie se discute asupra acestei înpregiurări.

Egiptul este în stare revoluționară. Ministeriul, cu ocirea Chedivului și în contra legii, au convocat camera notabililor sub cuvânt de a regula unele cestiuni în cari difer, chidivul și ministeriul; în faptă însă ca se destitue pe chediv în fa-

vorul ministrului Arabi. Sultanul din Constantinopole, ca suzeran, a luat partea chedivului și a promis a se pune în înțelegere cu puterile europene.

Din dieta Croației.

„Mai bine mai târziu decât nici odată”. Din floricelele retorice ale parlamentarismului din Agram începuserăm odată a reproduce unele. Alte afaceri ne a făcut se întrerupem reproducțiunea aceasta. Se continuăm astăzi pentru ca se nu rămână publicului nostru necunoscute mărgăritarele înfricoșate, cari ne pot servi de exemple respingătoare.

Baronul Ozsegovics s'a folosit în ședința dela 4 Maiu n. a dietei croate de expresiunile, că în timpul mai nou a devenit modă a înfățișa pe Maghiari ca pe o adevărată „spaima copiilor”, de care însă numai copiii politici se vor înfricoșa. Atăta a fost de ajuns ca dep. David Starcevic să strige: „Ce spaima copiilor? Lotri sunt ei!” Ozsegovics protestează în contra astor felu de expresiuni. — Presid. Krestics (sună cu clopoțelul): „Am se propun a se da deputatului Starcevic o înfruntare”. — Starcevic: „Primesc cu mulțumită, dela voi aceasta este onoare”. (Sgomot mare și iritațiune.) Starcevic: „Noi apărăm aici dreptul față cu lotrii maghiari și este rușine pentru voi și pentru națiune, dacă vreți să ne mărginiți într'aceasta!” — Presid. sună neîntrerupt cu clopoțelul, Starcevic însă strigă mai tare decât sunetul clopoțelului și mai tare decât sgomotul care creștea mereu în casa dietei precum și mai tare ca strigătele amenințătoare din dreapta. El lovesce cu pumnul în bancă și în sfârșit sbiară: „Am drept se șed aici, voi însă sunteți vânzându! Este rușine pentru voi”. — Ozsegovics (sbierând și el): „Ne împlinim o datorință patriotică și nu ne temem, sântem curagioși, aceasta am dovedit-o”. — Starcevic (tot mai turburat): „Nici eu nu me tem. Tatăl meu s'a luptat în bătălie și eu se me întimidez de cuvinte! (Gesticulând): Sunteți lotri, hoți!”

Președintele sună neîncetat cu clopoțelul și amenință pe Starcevic cu alte măsuri. Acesta răspunde strigând: „Se vină, gendarmii vostri, eu îi aștept”. — Deputații părăsesc locurile, majoritatea se grupează în giurul guvernului. Cătră acestia se întoarce acum Starcevic amenințând cu pumnii: „Și cu deosebire dta, d-le Zsivkovics, este rușine că ședi aici. Dta capeti 50 fl. pe zi, pentru că vinți averea și națiunea; dta nu ești vrednic nici măcar un florin!” — Kusevics: „Aceasta este insolentă, care nu poate fi suferită”. — Josipovics (întors spre Starcevic): „Dar dta ești aici în dietă și nu într'o cărcimă țerenească!” — Kamenar (îmbărbătând pe Starcevic): „Tragei o palmă săi sboare capul..!”

Învălmășeala numai are margini, președintele părăsește fotoliul și întrerupe ședința pe 5 minute. Starcevic cu mâinile în șolduri scoate limba de un cot întors spre președinte. În fine, se face linisce, casa și reîncepe desbaterea asupra legii de înarticulară încorporării graniței, care în cele din urmă se și primesce. (Deja cunoscută votarea).

Cestiunea Dunăreană.

„Românul” de Marți reproduce după „l' Indépendance belge” dela 3 Maiu următoarea corespondență:

București, 29 Aprilie.

Cestiunea Dunărei preocupă earăși în cel mai mare grad opiniunea publică

în România, este cu totul de actualitate, căci se așteaptă a fi discutată în viitoarea sesiune a comisiunei europene care și ține ședințele la Galați. Cu toate numărările cărți și articole de ziare cari au fost publicate asupra acestui litigiu, opiniunea publică europeană este încă departe de ași putea da o socoteală esactă despre adevărata stare a cestiunei și despre însemnătatea ei. Incidentele diferite cari s'au ivit în Europa în urma tratatului de Berlin au absorbit atențiunea astfel încât s'a uitat s'au s'a lăsat în al doilea rând cestiunea Dunărei. Numai astăzi, în momentul de a ajunge la o soluțiune începe a se aprecia însemnătatea intereselor angajate în această afacere.

Astăzi lumea începe a înțelege că principiul chiar al libertății Dunărei urmat de lupte sângeroase, este repus în cestiune sub forma anodină a unui regulament de navigațiune.

Este clar că comisiunea micștă, creată de ante-proiectul austriac în afară de tractatele esistente, are de scop de a pune Dunărea sub dominațiunea mai absolută a unei singure puteri.

Prin instituirea acestei comisiuni Austria ajunge scopul ce urmărește de mult timp cu o stăruință fără seamăn, acela de ași stabili dominațiunea sa pe tot cursul riului. De aceea ante-proiectul austriac a întâlnit obstacole, și eacă doi ani de când se discută cestiunea fără se ajungă la vreo înțelegere.

O mulțime de propuneri s'au produs în cursul desbaterilor, dar fără să s'aducă vre o soluțiune. Propunerea actuală la ordinea zilei este, după cum știți, datorită inițiativei delegatului frances, d. Barrère, și se crede că va servi de basă discuțiunei ce va avea loc în sinul comisiunei europene din luna lui Maiu. Presupunem aici că ori ce soluțiune, propusă de Franca, ar tinde se apere principiul libertății Dunării sub controlul european; căci istoria contemporană ne arată pe Franca apărând cu vigență interesele comerțiului occidental în Oriente. Unul din principalele rezultate ale bătăliei dela Crimea și ale tratatului dela Paris, care i-a pus capăt, a fost a se consfinți libertatea Dunării și de a pune navigațiunea acestui mare riu sub controlul colectiv al Europei. Tratatul de Berlin n'a făcut decât se reînnoască consacrațiunea acestui principiu, dar l'a limitat la Dunărea de jos, scăpând Dunărea austriacă, din sus de Porțile-de-fer, de controlul european. Era un punct câștigat pentru imperiul dualist. Dar aspirațiunile sale erau mai vaste, și starea Europei favoriza expansiunea lor. Ocaziunea de ași întinde dominațiunea peste cursul inferior al Dunărei, care curge între România și Bulgaria, era foarte favorabilă pentru politica austriacă să negligeze de a profita de ea. Ceea ce și făcu prin ante-proiectul de regulamentare și prin instituirea comisiunei micște, compusă din mici State riverane sub președința Austriei. Astfel o nouă persoană morală se crea în afară de influința celorlalte puteri europene. Austria devenea arbitru Dunărei de jos, stabilind odată pentru tot-dea-una și printr'un act internațional influința sa preponderantă pe Dunărea bulgaro-română.

Nu s'a băgat de samă îndată. Europa era ocupată aiurea, și comisiunea mixtă a fost admisă ca basă de discuțiune, afară însă de a regula competența, jurisdicțiunea, modul de funcționare, compozițiunea, raporturile sale cu comisiunea europeană și alte amănunte mai puțin însemnate asupra cărora înțelegerea nu putu să se stabilească.

Pentru a regula toate aceste cestiuni intervine propunerea Barrère. Ea admite instituițiunea comisiunei mixte, dar stabilește coesistența ei cu comisiunea europeană prescriind ca în

fie care an un delegat al acestei din urmă comisiuni să fie alipit la comisiunea mixtă; acest delegat să fie desemnat prin ordine alfabetică. Această soluțiune prezintă trei neajunsuri mari. Mai întâi ea sancționează existența unei comisiuni neprevăzute de tratate și neavând nici o rațiune de a fi, confecționarea regulamentelor și supraveghierea fiind date de tratatul de Berlin comisiunii europene. Cât despre execuțiune, aceasta aparține de drept riveranilor ca făcând parte integrantă din drepturile lor suverane și teritoriale.

Al doilea neajuns al propunerii Barrère este că dă Austriei și Germaniei, aliata sa, dreptul de a fi îndoit reprezentată în sinul comisiunii mixte în timpul celor dintâi doi ani ai existenței sale, de oare ce ordinea alfabetică favorizează pe aceste două puteri.

Dar, doi ani de preponderanță absolută în comisiunea mixtă, ar fi de prisos Austriei ca să reglementeze Dunărea bulgaro-română după propriile sale vederi și interese.

Al treilea neajuns, este că propunerea Barrère fiind admisă, Bulgaria și Serbia nu ar putea nici o dată se beneficia de dreptul de a fi îndoit reprezentate în comisiunea mixtă, de și sunt riverane. Căci, nefind admise în comisiunea europeană, aceste State nu vor putea să alipească un delegat la comisiunea mixtă, și le va fi prin urmare cu neputință de a-și apăra interesele.

Propunerea Barrère nu ar contribui așa dar a apăra interesele occidentale și libertatea râului. Ar face proiectul austriac mai primitiv în aparență, pentru că l'ar face să emaneze de la o putere occidentală pe care o presupui cu grija de a apăra libertatea Dunărei.

Este după cum a dis o foaie română, o propunere cu totul austriacă supt o etichetă franceză. Aceasta o dată stabilit, se va înțelege ușor rezistența ce România opune la orice derogățiune a tratatelor cari garantează libertatea Dunărei. Dela prezentarea anteproiectului, delegatul român l'a combătut cu înverșunare; a citat textul articolului 55 al tratatului de Berlin și plecând de acolo, s'a opus la comisiunea mixtă ca derogând dela spiritul și dela litera disului tratat. Ceea ce reiese din protocoalele comisiunii europene.

Atitudinea României nu ar putea așa dar să fie îndoioasă în această cestiune. Pentru densa este o cestiune de existență. Pozițiunea sa geografică îi impune o politică de ordine și de pace. Politica sa nu va fi nici o dată agresivă și chiar atunci când va fi silită de a merge în contra vederilor unor puternici vecini, o va face cu moderațiune punându-se pe terenul dreptului și probând că nu resistă de cât pentru că drepturile și interesele sale vitale o constring să reziste. Ea voiesce să remăie stăpână pe densa. Ce ar dăce Olanda sau Belgii dacă Germania ar voi să stabilească predominanța sa absolută asupra cursului inferior al Rinului și al Escautului și dacă ar cere să stabilească o comisiune riverană supt președinția sa la Rotterdam sau la Anvers.

Situațiunea este aceeași la Dunărea de jos, din punctul de vedere internațional, și este mult mai gravă din punctul de vedere comercial și politic, căci Dunărea de jos face parte din marea problemă orientală.

Varietăți.

* (Sciri personală.) Escelența Sa, noul comandant militar din Transilvania, Generalul de artilerie: Ioan baron de Appel, însoțit de șeful statului major Colonelul Leopold

Gustav și de șeful artileriei Colonelul Carol Ficher a intrat Sâmbătă seara în Brașov cu scop de a inspectiona trupele. Afară de acestia s'au dus în Brașov: divisionarul trupelor de infanterie L. M. C. David Gyurits de vitez Socolgrada și colonelul comandant al regimentului 8. campestru de cavalerie Francisc David de Rhonfeld. În 7 Maiu n a inspectat Escelența Sa pasul Branului și al Timișului. În 8 Maiu n. inspecta regimentul 2 de infanterie, după care urmează regimentul 2 de husari și divisiunea de artilerie.

* (Comitetul administrativ al comitatului Sibiiului) Din raportul din luna lui Aprilie, în ședința dela 8 Maiu n. pe care l'a prezentat D. vice-comite al comitetului administrativ a comitatului Sibiiului, estragem următoarele:

Din luna lui Martie au mai rămas în restanță pentru Aprilie 49 de esibite; în Aprilie au încurs 1241. dintre cari 1288 sau rezolvat; restanța pentru luna lui Maiu s'urcă la 102 de esibite. Trăngresiuni au încurs 18 și s'au și rezolvat. Cărți de vânat sau dat în luna lui Aprilie 4.

În locul medicului cercual Dr. Stefan Han n e h e i m fu denumit din partea Comitetului suprem cercul Talmaciului; Dr. Iuliu Bieltz. Licitațiunile privitoare la 63 de obiecte tehnice pe drumurile comitatului au avut un rezultat multămitor.

Contingentul recruților s'a completat din cei mai tineri asentați — cu excepțiunea cercurilor Poiana și Săliște. Numărul absenților dela asen-tare din fericire a scăzut foarte tare.

În urma clasificățiunii de cai ce a avut loc în Aprilie s'au aflat într'o comună un cal mucos, 28 de cai răioși și un cal, despre care se presupunea că era mucos; cel dintâi muri, ceilalți fură predați spre mai departe curare veterinarilor.

Starea sanitară a vitelor cornute a fost eminentă.

Focuri sau întemplat în 1 Aprilie în Reci, în 4 în Cornețel, în 21 în Porcești; dauna totală s'urcă la 25,343 fl. Din cauza secetii au ars și multe păduri.

Repararea daunei cauzate prin foc e în curent.

Liniștea publică fu conturbată numai în Rășinari, din cauza prevaricațiunei unei păduri sequestrate, fără de a avea alte urmări serioase și scirea respandită de unele foi locale că gendarmii ar fi fost escortați de popor la Rășinari, să basează pe informațiune neesacte. Gendarmii n'au fost escortați la Rășinari ci de bună voia lor s'au dus la fața locului cu scop de a face arătare primăriei despre prevaricațiunea din cestiune.

* (Postal.) Oficiul postal din Sighișoara, care dela 1 Mai n. a. c. s'a prefăcut într'un oficiu aerarial, fu imputernicit a primi și solvi pentru obicnuitele asignațiuni postale până la suma de 1000 fl., și pentru asignațiunile postale telegrafice până la suma de 500 floreni, mai departe pentru mijlocirea de asig-națiuni postale până la 500 fl. stând în comunicațiune cu oficiile postale, imputernicite cu sume mai mari pentru mijlocirea de asig-națiuni postale. Dela posta (principală) din Budapesta și Viena primesce oficiul postal din Sighișoara asig-națiuni până la suma de 500 fl.

* (Reuniunea sodalilor români) își va ține petrecerea anunțată Joi în sala grădinei „Flora.” Începutul la 7 oare seara. Aceasta pentru orientarea p. t. dd. cari vor binevoi participa.

* (În favorul rezerviștilor) din țeară, cari au participat la lupetele din Bosnia se dă astăzi în teatrul de aici o producțiune a comediei „Jour fix.”

* (Bibliografia) 1. Metodica specială a studiului religiunii în școalele populare, de Simion Popescu, profesor de teologie în Sibiiu, 1882 pag. 74 prețul 40 cr.

Nu putem recomanda indestul tuturor preoților și învățătorilor aceasta cârtică. Și în această nouă lucrare, ca și în Catechismul d-lui Simion Popescu, publicat în anul trecut pe lângă o profundă cunoscința a materiei ce tratează, găsim și o admirabilă claritate și corectitudine atât în espresiune cât și în espunerea ideilor. Autorul posedă într'aceasta o perfectă maestrie.

Scopul ce-și propune dl Simeon Popescu în această carte, este de a arăta modul cum trebuie să se predea în școală cu succes studiul religiunii, și astfel dar atinge o cestiune de cea mai mare importanță căci este timp în adevăr să ne ocupăm de această cestiune cu toată serioșitatea; este timp să ne deschidem ochii și să vedem, unde vom ajunge cu modul cum se predă astăzi prin scoli religiunea. Dacă în programele noastre sau redus și tot se reduc oarele de studiul religiunii, cauza principală este, fără îndoială, că acest studiu, predat cum se predă, n'a produs și nu produce nici un folos; și cât de însemnate foloase poate și trebuie se producă!

„Din câte obiecte de învățământ câte se propun în școalele noastre”, observă autorul cu drept cuvânt, „nici unul nu are o însemnătate așa de înaltă și o influență așa de hotăritoare asupra întregii vieți ca Studiul Religiunii. Dar nici unul din obiectele de învățământ nu este așa de negles, precum obiectul din cestiune. Aproape în toate celelalte obiecte ne am acomodat mai mult sau mai puțin științei Pedagogiei. În ce privește însă religiunea, prelângă toate eforturile pedagogilor practici, stăm pe treapta cea mai primitivă.”

Dacă voim ca învățământul religiunii să producă foloasele ce suntem în drept a ascepta dela el; dacă voim ca studiul religiunii să nu se scoată, mâne poimâne, cu totul din programele școalelor noastre, este neapărată trebuința a părăsi cât mai curând calea de până acum, și se dam acestui studiu o direcțiune, care să satisfacă cerințele pedagogice. Cum am putea face aceasta, ni o arată suscitata carte, care în 24 paragrafe tratează toate cestiunile relative aci, și anume: (urmează cuprinsul cărții).

„Ortodoxul”

* (Partida maghiară în Brașov.) În privința acestui fenomen în cetatea Brașovului scrie „H. Ztg. de aici că în adunarea numeroasă din Maiu n. a luat mai multe decisiuni referitoare la constituire. În comitetul executiv sau ales: președinte: Advocatul Ludovic Harmath, vice-președinte inspectorul școlar Francisc Koos, notari avocatul Dr. Ignat Weis și forestierul superior Iuliu Nagy. De basă pentru activitatea partidei s'a pus ideea de stat; deci membrii ai partidei pot fi nu numai Ungurii, născuți unguri, ci și Sasi și Români, cari sunt recunoscuți de buni cetățeni ungurești. Comitetul executiv fu avisat să compună statutele și să însemneze modalitățile prin care să se întărească ideea de stat și să se promoveze interesele materiale și spirituale ale Maghiarilor din Brașov. (Oare naivitate este aceasta? Red.) În fine să declară de necesitate imperativă crearea unui diariu unguresc în Brașov.

* (Alegere supletorie în Dobrișin.) În șee Maiu s'a ales deputat la dietă în cercul I electoral al Dobrișinului Col. Thaly (stânga extremă) cu 399 de voturi contra cand. guv. Simonffi cu 190 voturi.

* (La lotria și omorul din Mărișel.) „Ung. Post” anunța în 10 Maiu n. că procesul criminal în afacerea

dela Mărișel s'a terminat la instanța primă (la tribunalul din Cluj) judecându-se Ioan Dobra Harhulat la închisoare de treisprădece ani ear ceilalți părtași treptat la pedepse mai ușoare. Procurorul a apelat.

* „Autonomia catolică în Ungaria” „Hon” spune că în curând va apăre o broșură sub titlul de mai sus inspirată de cei mai remarcabili prelați rom. cat.

* (Turbare presupusă.) Un câne despre care se presupune că a fost turbat, a muscat la gara de aici pe mai mulți alți câni.

* (N'a ars Craiova.) Rectificăm după diarele ce ne-au sosit în urmă dela București, că deși a fost incendiu mare, dar grație conducătorului pompierilor și energiei acestora, focul a fost localizat la două case din strada Lipsani, ale lui Vrabiescu.

* (Spre știință.) Pe linia călei ferate române dintre Turnul Severin și Verciorova s'a surpat un munte. Trenul care mergia dela București spre Viena s'a întârziat foarte tare; pasagerii trebuiră să se dea jos din el. Mărfurile a trebuit să se transporte, dela un tren la altul. De periclitat nu s'a periclitat nimenea.

* (Circulațiunea la Sulina.) Vasele intrate la Sulina pe Dunăre din Mare, dela 1—15 ale prezentei sunt: 62 deșerte, 19 cu diverse mărfuri, 3 cu var, 6 cu sare, 2 cu peatră, 1 cu cărămidă, 1 cu ciment, 2 cu unt de lemn, 1 cu cărbuni, 1 cu orez și 4 cu lemne de foc. Cele eșite pentru mare sunt: 18 cu porumb, 9 cu diverse cereale, 8 cu cherestea, 6 cu orz, 2 cu secară, 5 cu grâu și 1 cu rapiță. Din cauză că apa este mică vaporul de postă a mesagerilor maritime, numit *Arethuse*, n'a putut ași urma percurșul său până la Galați, ci a rămas aici încă din seara de 12 a.c. urmând a face încărcămintele aici. Timpul este prea frumos.

* (Urmările băuturilor alcoolice. — Găsim într'o lungă statistică publicată de Societatea de cumpătare din Liverpool amănunte foarte curioase despre victimile beției în diferitele State civilizate.

În Englitera, escesul băuturilor omoară în fie care an, în termin de mijloc 50,000 persoane dintre cari 12,000 femei.

Vine apoi Germania. Aci, victimile beției sunt de 40,000 indiviși pe an.

În Rusia, numărul acestor victime este fie 10,000; în Belgii, 4,000; în Francia, 1,500.

Națiunea însă unde abuzul băuturilor alcoolice este mai mare, este America. După statistica doctorului Everest, în Statele Unite, în timp de opt ani, au murit trei sute mii persoane din cauza beției.

* (Costumul femeilor.) Un meeting al damelor eglise în saloanele lui ladi Haberton, la Londra, s'a ocupat acum în urmă de modificările ce sunt a se introduce în costumul secului frumos.

Majoritatea s'a pronunțat pentru pantaloni astfel după cum se poartă femeile turce.

Ar fi curios de a vedea circulând în stradele Londrei, englese îmbrăcate cu pantaloni, cu galoși și umbrele de ploae.

* Un călător, pe care o furtună îl înghețase de frig, ajunse la un mic hotel dela țeară, care era așa de plin de oameni, încât el nu putea a se apropia de foc. Otelier, strigă el, să ducă calului meu, și cât se poate de iute, un coș de stridii. Calului d-voastră! întrebă cu mirare otelierul; și credeți că mănâncă el stridii!

Faceți aceea ce poruncesc, răspunse călătorul. La aceste cuvinte, toți cei de față, plini de curiositate

să duc la grajd, ca să veadă minunea ear' călătorul nostru, se aședă lungă foc și se încălzește. Domnule, dișe otelierul, întorcându-se cu lumea după el, aș fi pariat pe capul meu, că calul nu le mănâncă....

Atunci, răspunse călătorul, trebuie să le mănânc eu.

* Un spaniol, care avea multe nume, ca toti de națiunea sea, și de echipagiu o mărhoagă de cal, intră către meșul-noptii într'un sat unde nu era decât un mic otel, în care dorind a petrece noaptea, se apropie și bătu în poartă.

Otelierul se sculă și întrebă, cine este? „Este, răspunse Spaniolul, Don Sanche-Alphonse-Ramire-Juan-Pedro Carlos-Francisque-Dominpue de Roc-sas de Stuniga de los Fuentes.“

Otelierul, care n'avea decât un pat la dispoziție, se duse să se culce dicând; „că n'are paturi pentru atâta lume“ și nu voi să-i deschidă poarta.

* (Mort de rachi). — Cetim în „Imparțialul“ din Galați: Un fapt regretabil s'a întâmplat sâmbăta 17 curent în strada Bunei-Vestiri. Un om muncitor fiind puțin turmentat de beuturi spirtoase și gasindu-se în urmă cu 2 prieteni ai săi, aceștia îndată ce'l vîd, i propun de a se prinde rêmășag, dacă poate să mai bea înca o jumătate oca rachi. Nenorocitul se înduplecă la aceasta, camaradii șei și porunciră cărcimarului spre a'i da, însă în loc de rachi să'i dea spirt. Omul bând aproape o litră nu a mai putut bea restul și lăsând pe camaradii săi se duse acasă, și în câteva ceasuri au și fost mort, cu toate ajutorurile medicale ce i se dete. Nu scim, dacă a avut loc vre-o constatare din partea autorităților, dar noi am dori ca contra unor asemenea cărcimari să se ia stricte măsuri și chiar pedeapsă.

Îndreptare. În Nr. ultim pag. 190 șirul 12 de dinjos a se ceti: Dep. Z. Boiu se dechiară *mulțemit* (în loc de nemulțemit).

În Nr. trecut (49), pg. 184 coloana I-a cuprinsul vorbirei dep. Simeon Popescu e a se rectifica în următoarele: „La sinodul 1880 când pentru prima dată s'a prezentat acest proiect sub numele de „Regulament“, a fost desbătut în general și s'a primit de basă la dezbateră specială. Desbateră specială însă din cauza scurțimei timpului s'a luat dela ordinea zilei. Concluzul acesta s'a repetit în anul trecut. Acum proiectul din cestiune se prezintă sub o nouă titulă „Normativ“. Dacă dară acest Normativ este identic cu Regulamentul menționat, apoi nu înțeleg pentru ce îl mai desbatem în general, fiind deja primit. Propun deci ca să nu mai discutăm în general, ci rămânând consecuenți să trecem numai decât la dezbateră specială.“

Academia română.

Proces-verbal Nr. 45.

Sedința estra-ordinară, ținută în ziua de 24 Ianuarie, 1882.

(Urmare.)

La St. Nicolae mai există și alte portrete, precum al Domniței Nastasia, a lui Duca-Vodă și Antonie Roset carele a zugrăvit biserica. Se știe că dela Duca-Vodă și până la Antonin Roset biserica St Nicolae a stat închisă din cauză că un muezin a fost cântat din clopotniță. Duca care o restaurase mai întâiu și-a pus portretul lui și ale familiei la dreapta, adică că și dă titlul de ctitor. Numai după ce portrete anterioare se vor fi zugrăvit la stânga portretele Stefaniane? Luatu-s'a Duca-Vodă după tradițiune? Nu știu. La 1804 Veniamin pune pe un băiat din casă să zugrăvească deosebit pe pânză portretul lui Stefan Vodă. Această pânză există la Metropolia din Iași. Se vede dar că pe atunci nu exista încă ca făcut. Ce se mai vede încă? Ca pe la începutul secolului XIX, nu era alt tip tradițional a lui Stefan-Vodă, decât cel cu păr blond, fața buclată și ras la barbă, dela St. Nicolae. Apoi se face cafasul. Fiind că aceasta avea să astupe portretele, se apucă

la 1830 să scoată pe pânză, deosebit, chipurile Stefaniane și ale familiei Duca. Acum vine încurcătura: pe pânza dela 1830 numai se reproduce chipul lui cum era și l'afărăm pe muri ci ca la Putna și pe pânză avem și pe Maria. Construirea cafasului și în biserica adaosă de Antonie Roset, a dat naștere și aici la o altă pânză cu familia lui Antonie Roset. Asemenea protrete murale sunt importante, pentru ele au trebuit Domnii să fie posat, căci St. Nicolae era biserica catedrală și aveau înlesniri de a posa fiind biserica în capitală. Acum portretele Stefaniane sunt ele contemporane cu Stefan ori în adevăr posterioare? Când vom fi examinat toate portretele murale din bisericile restaurate de Petru Rareș, de sigur vom da de răspuns bun. Nu este permisă însă ipoteza, până la proba contrarie; că dacă portretele Stefaniane dela St. Nicolae sunt posterioare Domniei lui, ele au putut fi închipuite după evangeliere și după broderii după vestminte.

Altă observare, cel dintăiu portret la stânga, la St. Nicolae, e a lui Stefan. Numele lui nu este că a fost stricat pentru a se face ușa, a rămas numai „Velichie Samoderget.“ Ce atitudine va fi avut mâna lui Stefan? Bogdan ține biserica, când noi scim că Stefan a făcut-o. De ce Bogdan ctitor? Avea oare și Stefan în mână biserica? În ori ce cas, ori după care model va fi fost făcut portretul mural a lui Stefan-Vodă dela St. Nicolae a cel model tradițional ne face prețioasă și autentică icoană lui Stefan din Iași, și putem considera acest portret ca din cele mai bune. D. Ionescu, analizează, apoi, mai de aproape asemănările dintre aceste și acele din evangeliere și după patrafir și dela Voroneț. Cestiunea barbei se reduce la aceasta că, la bătrânețe zugrăvii puneau lui Stefan ceva fulgi de barbă, dar atât numai ca să vadă că era span.

D. Hasdău crede și dlui că zugrăvii au alterat primul tip fără barbă și că treptat Stefan a devenit cu barbă, sub penelul necredincios al acelor zugrăvi. În pictură s'a procedat ca în arheologie, în eraldică, unde din 2 coarne și un cap do bou, cu timpul ajunseră la adevărate eroglife, la semne cari prin ele singure nu 'ți-ar spune nimic. Copiatorii au redus sau încărcat portretul, și din copiatori în copiatori Stefan dela Putna nu a mai fost adevăratul Stefan.

Oara fiind înaintată sedința se ridică la 4 oare p. m.

P. președinte, D. Sturdza.

Secretar general, V. A. Urechia.

Proces-verbal Nr. 46.

Sedința ordinară din 29 Ianuarie 1882.

Membrii prezenți, Ionescu N., Maniu V., Urechia V. A., Aurelian P. S., Bacaloglu Em., Felix I., Ștefănescu Gr.

Sub președinția dlui Sturdza.

Sedința se deschide la ora 1 jumătate.

Se dă cetire procesului-verbal dela 9 Octomvre, remas neidentificat și se aproabă.

Reale instituto Lombardo din Milano, arată că a primit volumul II, secția II, a memoriilor Academiei.

Se înregistrează pentru bibliotecă broșura: *Bulletin de la Commission polaire internationale 1-ère livraison*. St. Petersburg, 1882.

Bureau central météorologique de France anunță că a primit Analele Academiei pe 1880.

D. Ioan Petrica, avocat în Turda, tramite Academiei un memoriu cu titlu „Analisa cuvintelor, critica și reformele ortografiei.“ Se decide a se comunica secțiunii literare.

D. Urechia, donează pentru bibliotecă Academiei, opul „La fonte, le fer, l'acier a l'exposition universelle de Paris de 1878, par M-r Victor Bouchy, Bruxelles 1879.“

D. Gr. Ștefănescu comunică Academiei depunerea discursului de recepțiune al dlui Marian, despre Cromatica poporului

roman. Academia decide că, D. Hasdău va răspunde dlui Marian în procsima sesiune.

Ne mai fiind nimic la ordinea zilei se ridică sedința la oarele 3 p. m.

P. președinte, D. Sturdza.

Secretar general, V. A. Urechia.

(Va urma.)

Bursa de Viena și Pesta

Din 11 Maiu n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur	119.85	119.60
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	91.40	91.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	110.75	110.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	95.75	90.50
Împrumutul drumurilor de fer ung.	134.—	134.—
Obligațiuni ung. de rescumpărare pământului	98.50	98.25
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	98.—	98.—
Obligațiuni urbariale temeșane	98.—	97.75
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	97.50	97.50
Obligațiuni urbariale transilvane	98.25	98.25
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	99.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărare decime de vin	96.75	96.75
Datorie de stat austriacă în hârtie	76.65	76.50
Datorie de stat în argint	77.50	77.50
Renta de aur austriacă	94.55	94.50
Sorți de stat dela 1860	131.25	132.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	827.—	820.—
Acțiuni de credit austr.	343.75	343.70
Acțiuni de bancă de credit ung.	339.50	339.—
Sorți unguresci cu premii	117.50	117.25
Sorți de regulară Tisei	111.—	111.—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	99.30
Argent	—	—
Galbin	5.65	5.62
Na oleon	9.52 1/2	9.52
100 marce nemțesci	58.65	58.60
London (pe polița de trei luni)	12.—	120.—

Depuneri de capitale pentru fructificare

se primesc la institutul subsemnat cu 5% interese, ear sub condițiune a se înștiința ridicarea depunerii cu 6 luni mai înainte cu 5 1/2 % interese.

Interesele încep cu ziua, care urmează după ziua depunerii capitalului și înceată cu ziua premergătoare zilei, în care se ridică depunerea cu acel adaos însă, că numai după acele capitale se dau interese, care stau depuse la institut cel puțin 15 zile.

La 1 Ianuarie și la 1 Iulie a fie-cărui an interesele neridicate se capitalizează și se fructifică mai departe.

La dorința deponentului se pot stabili în ziua depunerii capitalului și condițiuni speciale de esolvire, care se înseamnă în libel și în cartea depunerilor institutului. În atare cas restituirea depunerii urmează după aceste modalități speciale.

Depunerile trimise prin postă pe lângă comunicarea adresei deponentului se resolv totdeauna în ziua primirii.

Asemenea se pot efectul prin postă anunțări și ridicări de capitale.

Sibiu în 15 Aprilie 1882. (57) 3—4

„Albina“ institut de credit și de economii.

Nr. 1426 civ. 1882.

[69] 3—3

Publicațiune.

Pentru pertractarea petițiunei înaintate în privința regulării pădurilor comunale nedivisibile de pe hotarul Dejului se ficează **ziua de 30 Iunie 1882 la 9 oare a. m.** în despărțământul urbarial al acestui tribunal, unde sunt invitați a se înfățișa toți cei interesați de obiect cu adausul, că până la ziua ficeată petițiunea se poate vedea în registratura tribunalului și că pentru acei cari nu se vor înfățișa se va denumi un juriscursor și astfel va avea loc pertractarea.

Din sedința tribunalului reg. din Dej ținută în 5 Aprilie 1882.

[73]

2—3

Demn de atențiune!

Epilepsie. Cei ce suferă de cărcei (sgăr-ciuri) și de nervi, toți căți se interesează de boalele aceste și caută ajutoriu sigur, se șie procure cu încredere broșura dlui Dr. Boas. Se procură gratis și franco prin

Dr. Boas,

Paris, Avenue Klébler, 10.
Champs-Elysées.

Lui Béla Parlaghi mai înainte firma Brachfeld et Wellisch München, acum, Paris Avenue Wagram, 29, i am subtras și oprit expedarea broșurilor mele.

Nr. 1909 civ. 1882

[70] 3—3

Publicațiune.

Tribunalul subscris aduce la cunoștiunță publică, că cerend contele **Arpad Bethlen** din *Fachnea comasarea* hotarului comunal al **Laslăului săsesc** și **Laslăului românesc** se ficează ziua de pertractare pe **13 Iunie 1882 la 9 oare dimineața** în comuna **Laslăul săsesc**, casa comunală, la care pertractare cei interesați se invită pe lungă observarea, că cei absenți se consideră ca învoți cu comasarea. Pertractarea o conduce *Székel Miklos* judele esmis.

Din sedința tribunalului reg. din Elisabetopol ținută în 1 Maiu 1882.

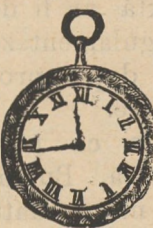
(L. S.)

Nagy m. p.,
președ.

Dr. Iszekutz m. p.,
notariu.

[74]

2—3

Numai odată

se ofere o ocaziune așa de favorabilă de a procura un orologiu escelent cu jumătate prețul.

Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg continentul Europei, n'au lăsat neatinsă și Elveția. Consecența a fost emigrarea lucrătorilor în masse, care a periclitat existența fabricilor. Și fabrica reprezentată de noi, care e cea dintăiu și cea mai însemnată fabrică de oroloage, a închis de o cam dată fabrica sa, încredințându-ne pe noi cu vânzarea fabricatelor sale. Aceste așa numitele **oroloage de buzunariu-Washington** sunt cele mai bune de pe lume, sunt foarte elegant gravurate și înfrumusețate și lucrate după sistemă americană.

Toate oroloagele sunt repassate (examinare) pe secundă și garantăm pentru fie-care 5 ani

Ca dovadă a garanției sigure și a solidității celei mai severe, ne obligăm prin această în public, că sîntem gata a reprimi și schimba fie-care orologiu, ce nu convine.

1000 remontoire de buzunariu fără cheie de întors la toartă, cu mantelă de cristal, regulate cu acurateță estra-ordinară pe secundă; afară de aceasta aurite prin electro-galvanism nou, dimpreună cu lanț și medalion etc., prețul de mai înainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unul.

1000 ancore esemplare de lucis din argint, pe 15 rubinuri cu eadranuri în email, arătător de secunde, sticlă lată de cristal, mai înainte cu fl. 21, acum numai fl. 12.25 de unul, toate repassate pe secundă.

1000 oroloage-cilindre înfrumusețate în capsulă de nickel argint, cu sticlă lată de cristal pe 8 rubinuri foarte fin repassate, dimpreună cu lanț medalion și cutie de catifea, mai înainte fl. 15; acum numai fl. 5.60 unul.

1000 oroloage ancore de argint veritabil de 13 loți, probat de oficiul monetariu c. r. pe 18 rubinuri, afară de aceasta aurite prin electricitate, foarte fin regulate. Oroloagele au costat mai înainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unul.

1000 oroloage remontoire-Washington de buzunariu din argint greu și veritabil de 13 loți probat la oficiul c. r. de punciare, pe lângă garanție severă repassate pe secundă, cu mecanism de nickel așa înfățișate oroloagele aceste n'au nici când lipsă de reparatură. Oroloagele aceste au costat mai înainte fl. 40 și astăzi se capătă cu prețul fabulos de efin numai cu fl. 20. Afară de aceasta lângă fie-care orologiu se dă grătit un lanț, medalion și cutie de catifea

1000 oroloage pentru doamne de aur veritabil cu 10 rubinuri, mai înainte cu fl. 40, acum cu fl. 20.

1000 oroloage remontoire de aur veritabil pentru domni sau doamne, mai înainte cu fl. 100 acum fl. 40.

650 oroloage de părete cu încuadratură de email cel mai fin și cu mecanism de sunat, mai înainte cu fl. 6 acum cu fl. 3.75 unul repassat.

650 oroloage desteptătoare cu aparat de larmă, foarte fin regulate, aplicabile și ca oroloage pe masa de scris, mai înainte fl. 12 acum numai fl. 4.30.

650 pendule cu lucru foarte fin de sculptură în căsuli înalte gotice de lemn, de întors în fie-care a opta di, regulate fin pe secundă, foarte frumoase și imponente; de oare-ce un astfelu de orologiu și în 20 de ani mai are preț îndoit-se nu lipsească astfelu de orologiu din nici o familie, mai cu samă pentru că astfelu de piesă de cabinet este decor în fie-care locuință. Oroloagele aceste costau mai înainte fl. 35, acum numai fabulosul preț escepțional de efin de fl. 15.75 unul.

Comandând cine-va oroloage pendule are să adauge și o arvună.

Adresa:

Desfacere de oroloage

a
Fabricei de oroloage Fromm.
Viena Rothenthurmstrasse Nr. 9, Parterre.